

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Dorel Țurcan în numele inculpaților, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Oloi Andrei XXXXX, născut la XXXXX,

și

Maslițchi Victor XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 29.04.2013-16.12.2013;

Instanța de apel: 13.01.2014-04.11.2015;

Instanța de recurs: 01.02.2016-07.06.2016.

Instanța de apel: 11.07.2016-11.09.2019.

Instanța de recurs: 30.10.2019-19.02.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Fălești din 16 decembrie 2013, Oloi Andrei și Maslițchi Victor au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) și 172 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost lăsată fără soluționare acțiunea civilă înaintată de partea vătămată XXXXX în cadrul procesului penal potrivit art. 225 alin. (4) Cod de procedură penală.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că prin rechizitoriul din XXXXX, Oloi Andrei a fost învinuit de faptul că la XXXXX, în perioada cuprinsă între orele 01:00-03:00, împreună și de comun acord cu Maslițchi Victor, în timp ce se aflau în gospodăria XXXXX, amplasată în sat. XXXXX, XXXXX, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale în formă perversă cu XXXXX, aducând-o pe aceasta în stare de ebrietate avansată, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, provocată de această stare, contrar voinței acesteia, prin aplicarea constrângerii fizice exprimate prin imobilizarea ei și dezbrăcarea acesteia de haine,

precum și prin aplicarea constrângerii psihice exprimate în amenințarea cu aplicarea violenței față de ea, i-a suprimat rezistența, după care a întreținut cu ea un act sexual în formă perversă.

Acuzarea a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului Oloi Andrei în baza art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: „satisfacerea poftei sexuale în formă perversă, săvârșită prin constrângerea fizică și psihică a persoanei de două persoane”.

Prima instanță a indicat că tot Oloi Andrei a fost învinuit de faptul că imediat după întreținerea raportului sexual forțat în formă perversă, la XXXXX, în perioada cuprinsă între orele 01:00-03:00, împreună și de comun acord cu Maslițchi Victor, în timp ce se aflau în gospodăria XXXXX, amplasată în sat. XXXXX, XXXXX, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale cu XXXXX, aducând-o pe aceasta în stare de ebrietate avansată, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, provocată de această stare, contrar voinței acesteia, prin aplicarea constrângerii fizice exprimate prin imobilizarea ei și dezbrăcarea acesteia de haine, precum și prin aplicarea constrângerii psihice exprimate în amenințarea cu aplicarea violenței față de ea, i-a suprimat rezistența, după care a întreținut cu aceasta un raport sexual forțat în formă normală.

Acuzarea a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului Oloi Andrei în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: „raportul sexual săvârșit prin constrângerea fizică și psihică a persoanei de două persoane”.

În continuare, prima instanță a reținut că prin rechizitoriul din XXXXX, Maslițchi Victor a fost învinuit de faptul că la XXXXX, aproximativ între orele 01:00-03:00, împreună și de comun acord cu Oloi Andrei, în timp ce se aflau în gospodăria XXXXX, amplasată în sat. XXXXX, XXXXX, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale în formă perversă cu XXXXX, aducând-o pe ultima în stare de ebrietate avansată, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, provocată de această stare, contrar voinței acesteia, prin aplicarea constrângerii fizice exprimate prin imobilizarea ei și dezbrăcarea acesteia de haine, precum și prin aplicarea constrângerii psihice exprimate în amenințarea cu aplicarea violenței față de ea, i-a suprimat rezistența, după care a întreținut cu ea un raport sexual forțat în formă normală.

Acuzarea a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului Maslițchi Victor în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: „raportul sexual săvârșit prin constrângerea fizică și psihică a persoanei de două persoane”.

Prima instanță a indicat că tot Maslițchi Victor a fost învinuit de faptul că imediat după întreținerea raportului sexual forțat în formă normală, la XXXXX, în perioada cuprinsă între orele 01:00-03:00, împreună și de comun acord cu Oloi Andrei, în timp ce se aflau în gospodăria XXXXX, amplasată în sat. XXXXX, XXXXX, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale în formă perversă cu XXXXX, aducând-o pe aceasta în stare de ebrietate avansată, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, provocată de această stare, contrar voinței

acesteia, prin aplicarea constrângerii fizice exprimate prin imobilizarea ei și dezbrăcarea acesteia de haine, precum și prin aplicarea constrângerii psihice exprimate în amenințarea cu aplicarea violenței față de ea, i-a suprimat rezistența, după care a întreținut cu ea un raport sexual în formă perversă.

Acuzarea a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului Maslițchi Victor în baza art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: „satisfacerea poftelor sexuale în formă perversă, săvârșită prin constrângerea fizică și psihică a persoanei de două persoane”.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea totală a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care: Oloi Andrei să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis, precum și să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea într-un penitenciar de tip semiînchis, iar în conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis; Maslițchi Victor să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis, precum și să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea într-un penitenciar de tip semiînchis, iar în conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis; și admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate de partea vătămată XXXXX.

În motivarea apelului, a invocat că soluția primei instanțe rezultă din interpretarea unilaterală a probatoriului administrat, fiind apreciate separat și tendențios anumite probe.

În particular, a susținut că este greșită concluzia primei instanțe precum că nu au fost prezentate probe ce țin de aplicarea față de XXXXX a constrângerii fizice sau psihice, menționându-se că la XXXXX nu a fost depistată nicio vătămare, din care motiv veridicitatea declarațiilor acesteia ar ridica semne de întrebare.

Aici, a indicat că prima instanță nu a ținut cont de faptul că agresarea fizică a victimei nu întotdeauna are drept consecință cauzarea leziunilor corporale, iar în speță, constrângerea fizică asupra XXXXX XXXXX, exprimată prin imobilizarea brațelor și a întregului corp de către inculpați, nu a produs leziuni corporale pe corpul victimei din motiv că în timpul imobilizării, aceasta a fost îmbrăcată într-un

pulover, ceea ce a exclus contactul direct cu suprafața cutanată a corpului victimei.

A mai notat că prima instanță nu a luat în considerare particularitățile aplicării față de XXXXX a constrângerii psihice, și anume locul comiterii faptelor, care reprezenta un spațiu izolat, cât și comportamentul agresiv al inculpatului Maslițchi Victor, care a precedat săvârșirea infracțiunilor.

De asemenea, a subliniat că după cum rezultă din raportul de expertiză medico-legală nr. 36 din XXXXX, în urmele de culoare surie de pe chiloții XXXXX XXXXX au fost găsiți spermatozoizi care puteau să provină de la inculpați.

Astfel, a menționat că spermatozoizii depistați puteau fi secretați doar în timpul actelor sexuale forțate din beci, fiindcă XXXXX și inculpatul Oloi Andrei au declarat că pe parcursul actului sexual benevol între aceștia, inculpatul Oloi Andrei a folosit un prezervativ.

A punctat că este greșită concluzia primei instanțe privind lipsa probelor concludente ce țin de aducerea de către inculpați a XXXXX XXXXX într-o stare de ebrietate avansată și profitarea de starea de neputință a acesteia, or neprezentarea vreunui raport de expertiză care ar atesta cantitatea de alcool în sângele XXXXX XXXXX nu trebuie să condiționeze ignorarea totală a declarațiilor victimei.

A relatat că prima instanță nu a dat aprecierea cuvenită faptului că atunci când XXXXX s-a întâlnit cu inculpații, aceștia au purtat o discuție care a durat ceva timp, și doar după aceasta inculpații au constrâns-o pe XXXXX să meargă împreună cu ei la domiciliul XXXXX, ceea ce înseamnă că declarațiile martorului XXXXX Serghei nu exclud posibilitatea reală ca inculpații să fi comis infracțiunea în circumstanțele enunțate.

A declarat că nu este obiectivă concluzia primei instanțe privind punerea la îndoială a declarațiilor XXXXX XXXXX pe baza faptului că aceasta ar fi avut un comportament foarte degajat în timpul aflării în casa XXXXX și că inițial a întreținut un raport sexual benevol cu inculpatul Oloi Andrei.

Aici, a mai afirmat că nu este pertinentă obiecția primei instanțe precum că organul de urmărire penală nu s-a expus asupra raportului sexual întreținut la XXXXX între XXXXX și inculpatul Oloi Andrei, care ar fi avut loc în condiții analogice circumstanțelor de abuz sexual invocate de XXXXX.

A explicat că XXXXX din start a recunoscut că la XXXXX, a întreținut cu inculpatul Oloi Andrei un raport sexual benevol în spatele casei XXXXX, solicitând tragerea la răspundere penală a inculpaților doar pentru agresiunea sexuală ce a avut loc la XXXXX în beciul gospodăriei XXXXX.

În continuare, a evidențiat că este eronată concluzia primei instanțe precum că acțiunile XXXXX XXXXX și ale membrilor familiei sale au fost îndreptate spre îmbogățirea de pe urma acestui caz, or Codul de procedură penală prevede în mod expres dreptul părții vătămate de a solicita repararea prejudiciului cauzat, cu atât mai mult că înșiși inculpații au recunoscut în ședința de judecată că au fost la

domiciliul XXXXX XXXXX pentru a aplana conflictul și i-au propus acesteia anumite sume bănești.

A reliefat că prima instanță, în contradicție cu prevederile art. 90 Cod de procedură penală, a apreciat critic declarațiile martorilor acuzării XXXXX, Cobzari Maria și XXXXX Anatolie, ca reprezentând probe indirecte.

În context, a relevat că declarațiile acestor martori redau înfățișarea exterioară și starea fizică și psihologică a XXXXX XXXXX la data de XXXXX, imediat după comiterea violului, aspecte ce le-au devenit cunoscute martorilor în baza propriilor observații, constituind astfel probe directe.

A mai susținut că prima instanță eronat a concluzionat că procesele-verbale de cercetare la fața locului au fost întocmite cu încălcări și nu pot servi ca probe, din motiv că cercetarea gospodăriei ce aparține cu drept de proprietate XXXXX ar fi fost efectuată fără acordul acesteia, cât și fără legalizarea acțiunii de către judecătorul de instrucție.

În această conjunctură, a invocat că cercetarea la fața locului a fost efectuată cu acordul lui Maslițchi Vasile, fratele XXXXX și posesorul nemijlocit al gospodăriei vizate, în condițiile în care Maslițchi Maria se afla peste hotare și i-a lăsat gospodăria în grija fratelui său.

Astfel, a considerat că în sensul prevederilor art. 94 alin. (2) Cod de procedură penală, cercetarea la fața locului nu a fost efectuată cu violarea drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei sau a prevederilor legii procesuale penale.

Cu referire la agrafa depistată în cadrul cercetării la fața locului, în privința căreia prima instanță a indicat că nu au fost prezentate probe că ar aparține XXXXX XXXXX, a remarcat că aceasta din start a declarat că în noaptea între 23 și XXXXX, părul său era prins cu două agrafe, descriind semnele caracteristice ale acestora, astfel încât la depistarea și ridicarea respectivei agrafe, nu au apărut dubii ce țin de apartenența ei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror și menținută sentința.

5. Procurorul a contestat decizia cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicitând casarea totală a deciziei și rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 iunie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a reținut că la examinarea probelor care confirmă sau infirmă vinovăția persoanei, instanța de judecată este obligată să argumenteze în hotărârea adoptată motivele admiterii sau respingerii probelor, prezentate atât de învinuire, cât și de apărare, fiind obligată să verifice și să aprecieze toate probele examinate în ședința de judecată, indiferent

dacă acestea au fost administrate la etapa urmăririi penale sau au fost prezentate de părți în ședința de judecată.

Instanța de recurs a indicat că instanța de apel nu și-a argumentat soluția în condițiile legii procesuale penale, acordând prioritate acelor probe care, în viziunea instanței de apel, demonstrează nevinovăția inculpaților, în detrimentul probelor concludente și pertinente aduse de procuror.

În particular, instanța de recurs a notat că instanța de apel greșit nu a luat în calcul declarațiile martorilor acuzării XXXXX, XXXXX și XXXXX Anatolie și nu le-a coroborat cu alte probe din dosar, cu toate că aceștia au descris cum XXXXX a venit acasă și în ce stare se afla aceasta, precum și au afirmat că inculpații au propus suma de 5 000 de dolari SUA pentru a aplana conflictul.

Instanța de recurs a mai relevat că instanța de apel eronat a apreciat ca declarativ argumentul acuzării precum că în speță, lipsa leziunilor corporale pe corpul victimei a fost determinată de aspectul fizic dezvoltat al inculpaților în raport cu victima, care a concluzionat asupra imposibilității de apărare.

Instanța de recurs a conchis că instanța de apel a menținut o sentință de achitare ce are la bază probe contradictorii, or nu au fost expuse motivele pentru care declarațiile martorului XXXXX, care se rezumă la aceea că XXXXX i-a spus să dea declarații împotriva inculpaților, au fost apreciate ca veridice, spre deosebire de declarațiile XXXXX XXXXX.

În continuare, instanța de recurs a indicat că instanța de apel nu a motivat respingerea argumentului acuzării ce ține de dreptul părții vătămate de a solicita repararea prejudiciului cauzat, care nu indică asupra faptului că acțiunile XXXXX XXXXX și ale membrilor familiei sale ar fi fost îndreptate spre îmbogățirea de pe urma acestui caz, cu atât mai mult că înșiși inculpații au recunoscut în ședința de judecată că au fost la domiciliul XXXXX XXXXX pentru a aplana conflictul și i-au propus acesteia anumite sume bănești.

În context, instanța de recurs a mai subliniat argumentul procurorului precum că XXXXX niciodată nu și-a manifestat intenția ca să fie încetată urmărirea penală cu condiția ca inculpații să-i achite anumite sume bănești.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2019, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința Judecătorei Fălești din 16 decembrie 2013 în latura penală cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

Oloi Andrei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, precum și a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Oloi Andrei i s-a stabilit o

pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 3 luni, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

Maslițchi Victor a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, precum și a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Maslițchi Victor i s-a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 3 luni, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile sentinței referitoare la acțiunea civilă au fost păstrate fără modificări.

7.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a concluzionat că prima instanță a pronunțat o sentință de achitare nemotivată și neîntemeiată, deoarece aceasta nu a soluționat în deplină măsură chestiunile pe care instanța de judecată trebuie să le soluționeze potrivit art. 385 Cod de procedură penală și nu a dat probelor o apreciere corespunzătoare, conform art. 93-101 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a constatat că la XXXXX, în perioada cuprinsă între orele 01:00-03:00, Oloi Andrei împreună și de comun acord cu Maslițchi Victor, în timp ce se aflau în gospodăria XXXXX, amplasată în sat. XXXXX, XXXXX, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale în formă perversă cu XXXXX, aducând-o pe aceasta în stare de ebrietate avansată, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, provocată de această stare, contrar voinței acesteia, prin aplicarea constrângerii fizice exprimate prin imobilizarea ei și dezbrăcarea acesteia de haine, precum și prin aplicarea constrângerii psihice exprimate în amenințarea cu aplicarea violenței față de ea, i-a suprimat rezistența, după care a întreținut cu ea un raport sexual pervers.

Instanța de apel a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului Oloi Andrei în baza art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: „satisfacerea poftelor sexuale în formă perversă, săvârșită prin constrângerea fizică și psihică a persoanei de două persoane”.

Instanța de apel a indicat că tot Oloi Andrei, imediat după întreținerea raportului sexual forțat în formă perversă, la XXXXX, în perioada cuprinsă între orele 01:00-03:00, împreună și de comun acord cu Maslițchi Victor, în timp ce se aflau în gospodăria XXXXX, amplasată în sat. XXXXX, XXXXX, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale cu XXXXX, aducând-o pe aceasta în stare de ebrietate avansată, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, provocată de această stare, contrar voinței acesteia, prin aplicarea constrângerii fizice exprimate prin imobilizarea ei și dezbrăcarea acesteia de haine, precum și prin aplicarea constrângerii psihice exprimate în amenințarea cu aplicarea violenței față

de ea, i-a suprimat rezistența, după care întreținut cu aceasta un raport sexual forțat în formă normală.

Instanța de apel a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului Oloi Andrei în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: „raportul sexual săvârșit prin constrângerea fizică și psihică a persoanei de două persoane”.

În continuare, instanța de apel a constatat că la XXXXX, aproximativ între orele 01:00-03:00, Maslițchi Victor împreună și de comun acord cu Oloi Andrei, în timp ce se aflau în gospodăria XXXXX, amplasată în sat. XXXXX, XXXXX, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale în formă perversă cu XXXXX, aducând-o pe ultima în stare de ebrietate avansată, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, provocată de această stare, contrar voinței acesteia, prin aplicarea constrângerii fizice exprimate prin imobilizarea ei și dezbrăcarea acesteia de haine, precum și prin aplicarea constrângerii psihice exprimate în amenințarea cu aplicarea violenței față de ea, i-a suprimat rezistența, după care a întreținut cu ea un raport sexual forțat în formă normală.

Instanța de apel a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului Maslițchi Victor în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: „raportul sexual săvârșit prin constrângerea fizică și psihică a persoanei de două persoane”.

Instanța de apel a indicat că tot Maslițchi Victor, imediat după întreținerea raportului sexual forțat în formă normală, la XXXXX, în perioada cuprinsă între orele 01:00-03:00, împreună și de comun acord cu Oloi Andrei, în timp ce se aflau în gospodăria XXXXX, amplasată în sat. XXXXX, XXXXX, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale în formă perversă cu XXXXX, aducând-o pe aceasta în stare de ebrietate avansată, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, provocată de această stare, contrar voinței acesteia, prin aplicarea constrângerii fizice exprimate prin imobilizarea ei și dezbrăcarea acesteia de haine, precum și prin aplicarea constrângerii psihice exprimate în amenințarea cu aplicarea violenței față de ea, i-a suprimat rezistența, după care a întreținut cu ea un raport sexual în formă perversă.

Instanța de apel a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului Maslițchi Victor în baza art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: „satisfacerea poftelor sexuale în formă perversă, săvârșită prin constrângerea fizică și psihică a persoanei de două persoane”.

Instanța de apel a notat că vina inculpaților în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) și 172 alin. (2) lit. c) Cod penal este dovedită pe deplin, în afara oricăror dubii rezonabile, printr-un sistem de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, în special prin declarațiile părții vătămate XXXXX (f.d. 260-265 și 301-303, vol I; f.d. 39-43, vol. II) și ale martorilor XXXXX (f.d. 271-272, vol. I; f.d. 44, vol. II), XXXXX (f.d. 273-275, vol. I; f.d. 45-47, vol. II), XXXXX Anatolie (f.d. 276-277, vol. I; f.d. 48-49, vol. II), XXXXX (f.d. 285-288, vol. I) și XXXXX (f.d. 312-313, vol. I).

La fel, instanța de apel și-a întemeiat soluția inclusiv pe următoarele probe materiale: procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din XXXXX (f.d. 15, vol. I), procesele-verbale de cercetare la fața locului din XXXXX (f.d. 16-19 și 20, vol. I), ordonanța de ridicare din XXXXX (f.d. 28, vol. I), procesul-verbal de ridicare din XXXXX (f.d. 29, vol. I), procesul-verbal de examinare din 09 ianuarie 2013 (f.d. 30-38, vol. I), ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală (f.d. 39, vol. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 303 din 26 decembrie 2012 (f.d. 65, vol. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 36 din XXXXX (f.d. 160-164, vol. I) și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06 februarie 2013 (f.d. 168-179, vol. I).

Instanța de apel a considerat că sunt veridice declarațiile XXXXX XXXXX, acestea fiind consecvente și confirmate prin alte probe din dosar.

În particular, instanța de apel a evidențiat că lipsa vătămarilor corporale nu dovedește lipsa violului, or deteriorarea hainelor XXXXX XXXXX prezintă semne evidente de violență fizică, aplicată pentru înfrângerea rezistenței victimei, pe când imobilizarea brațelor și a întregului corp al XXXXX XXXXX n-a fost de natură să-i cauzeze leziuni corporale.

Aici, instanța de apel a mai observat că inculpații au aplicat față de XXXXX nu doar violență fizică, ci și violență psihică, iar locul comiterii faptelor este un beci, adică un spațiu izolat, ceea ce a lipsit-o pe victimă de posibilitatea de a se smulge din mâinile inculpaților și a cere ajutor.

Instanța de apel a punctat că nu pot fi reținute declarațiile unor martori ce țin de buna dispoziție a XXXXX XXXXX în noaptea între 23 și XXXXX, la care a făcut trimitere apărarea, fiindcă infracțiunile au fost comise într-un beci, fără prezența persoanelor terțe.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a considerat că pentru a stabili vinovăția inculpaților, nu are importanță dacă XXXXX a avut inițiativa de a cunoaște un băiat, s-a aflat în brațele inculpatului Maslițchi Victor și a intrat în baia de aburi în lenjerie intimă.

Instanța de apel a considerat a fi relevant și stabilit cu certitudine faptul că XXXXX a ajuns acasă la bunica ei, XXXXX, semi-dezbrăcată și purtând celelalte haine în mână, într-o stare de încordare psihică, însoțită de plânsete, temeri și sentimente de rușine.

În continuare, instanța de apel a arătat că inculpații au propus sume bănești tatălui părții vătămate, XXXXX Anatolie, însă XXXXX a solicitat în mod consecvent tragerea la răspundere penală a inculpaților.

Instanța de apel a concluzionat că nu există motive ce ar atrage nulitatea actelor procedurale întocmite pe parcursul urmăririi penale.

8. Avocatul Dorel Țurcan în numele inculpaților a declarat recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și solicitând casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe sau dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În argumentarea recursului, apărarea a prezentat propria versiune asupra evenimentelor ce au avut loc în noaptea între 23 și XXXXX, din care ar rezulta că inculpații nu sunt vinovați în comiterea infracțiunilor ce li se impută, și a invocat că potrivit declarațiilor expertului judiciar, deși în urmele de pe lenjeria XXXXX XXXXX au fost găsiți spermatozoizi care puteau să provină de la inculpați, identitatea persoanei sau a persoanelor ce au secretat spermatozoizii poate fi stabilită doar printr-o expertiză la nivel genetic, însă asemenea expertize nu se efectuează în Republica Moldova.

Astfel, în susținerea opiniei cu privire la nevinovăția inculpaților, apărarea consideră că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare declarațiile martorilor XXXXX și XXXXX Serghei, iar referitor la declarațiile martorilor XXXXX, XXXXX și XXXXX Anatolie consideră că acestea reprezintă relatări ale faptelor descrise de către însăși partea vătămată XXXXX, respectiv aceștia nu pot fi considerați martori oculari.

Totodată în cadrul examinării cauzei, XXXXX niciodată nu a explicat prin care acțiuni inculpații au constrâns-o fizic și psihic.

A invocat, în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 8), 118 alin. (2) și 301 alin. (1) Cod de procedură penală, nulitatea proceselor-verbale de cercetare la fața locului din XXXXX și din 06 februarie 2013, deoarece cercetarea gospodăriei ce aparține cu drept de proprietate XXXXX a fost efectuată fără acordul acesteia, în lipsa ordonanței motivate a procurorului sau a încheierii judecătorului de instrucție.

Ulterior, **avocatul Dorel Țurcan în numele inculpaților** a declarat încă o dată recurs ordinar, la fel invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și solicitând casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe sau dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În argumentarea recursului, apărarea a făcut referire la declarația scrisă a XXXXX XXXXX din 06 septembrie 2019, semnătura căreia a fost legalizată de notarul Mariana Dumbrava, prin care XXXXX a indicat că la XXXXX, a întreținut benevol relații sexuale cu Oloi Andrei și posibil cu Maslițchi Victor.

9. Procurorul a prezentat referință la primul recurs declarat de către inculpați și apărătorul acestora, pledând pentru inadmisibilitatea recursului, deoarece este vădit neîntemeiat.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, și anume a celui declarat la 11 octombrie 2019 – ca fiind vădit neîntemeiat, iar a celui declarat la 11 februarie 2020 – ca fiind depus peste termen, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi de drept procesual și de drept material. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept procesual și material.

10.1 Colegiul penal notează că în recursul declarat la 11 octombrie 2019, apărarea a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală.

În conformitate cu **art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală**, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că asemenea erori nu se confirmă la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată în urma examinării apelului acuzatorului de stat cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Având în vedere că partea apărării nu a depus cerere de apel, Colegiul penal consideră lipsit de suport juridic invocarea temeiului pentru recurs prevăzut la art. 427 pct. 6) Cod de procedură penală, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor apelului.*

Totodată, instanța de recurs atestă, că în esență, criticile apărării se reduc la un dezacord cu aprecierea probelor de către instanța de apel, autorul acestuia făcând o proprie evaluare a materialului probator, prezentând versiunea potrivit căreia probele administrate de către instanța de apel nu confirmă vinovăția inculpaților Oloi Andrei și Maslițchi Victor în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) și 172 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpaților conform învinuirii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii instanței de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Aici, Colegiul penal atestă că la soluționarea cauzei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 99-101 și 414 Cod de procedură penală, a verificat și a cercetat probele sub toate aspectele, apreciindu-le prin prisma pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor, și întemeiat a ajuns la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpaților de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) și 172 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Cu referire la argumentul apărării privind nulitatea proceselor-verbale de cercetare la fața locului din XXXXX și din 06 februarie 2013, deoarece cercetarea gospodăriei ce aparține cu drept de proprietate XXXXX ar fi fost efectuată fără acordul acesteia, în lipsa ordonanței motivate a procurorului sau a încheierii judecătorului de instrucție, instanța de recurs remarcă că atât învinuiții Oloi Andrei și Maslițchi Victor, cât și apărătorul acestora, Șobea Boris, la finisarea urmăririi penale nu au invocat careva încălcări, or, potrivit proceselor-verbale de informare despre terminarea urmăririi penale și proceselor-verbale de prezentare a materialelor de urmărire penală aceștia au menționat, că „cereri și demersuri nu sunt” (f. d. 225-228, vol. I).

În acest context, Colegiul penal menționează, că ilegalitatea acțiunilor organelor de urmărire penală în conformitate cu prevederile art. 251 alin. (4) Cod

de procedură penală, atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Raportând norma dată la argumentul supus analizei Colegiul penal atestă că, din materialele cauzei nu rezultă că partea apărării ar fi avut careva obiecții asupra acțiunilor organului de urmărire penală la etapa respectivă, iar invocarea nulității actului procedural la etapa examinării recursului ordinar, contravine prevederilor art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal conchide că în speță nu a fost admisă nici o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Colegiul penal constată, că recurentul nu a motivat recursul sub acest aspect de drept invocat, limitându-se la critici privind aprecierea probelor, și totodată instanța de recurs ordinar consideră, că în cadrul examinării prezentei cauze, o atare eroare nu a fost comisă.

Din considerentele menționate mai sus, Colegiul penal conchide că în speță nu sunt incidente temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În continuare, este de menționat că în conformitate cu **art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală**, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci *când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.*

În particular, apărarea a invocat, pe calea recursului, că nu au fost întrunite elementele infracțiunilor stipulate de art. 171 alin. (2) lit. c) și 172 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține că inculpații Oloi Andrei și Maslițchi Victor au fost puși sub învinuire și ulterior recunoscuți vinovați și condamnați de către instanța de apel în baza prevederilor art. 171 alin. (2) lit. c) și 172 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal sancționează violul, adică raportul sexual săvârșit de două sau mai multe persoane prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința.

Iar, art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal sancționează homosexualitatea sau satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse, săvârșite de două sau mai multe persoane prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința.

Astfel, instanța de apel a încadrat acțiunile inculpaților Oloi Andrei și Maslițchi Victor în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: „*raportul sexual săvârșit prin constrângerea fizică și psihică a persoanei de două persoane*” și în baza art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: „*satisfacerea poftelor sexuale în formă perversă, săvârșită prin constrângerea fizică și psihică a persoanei de două persoane*”.

Colegiul penal reține că argumentele apărării prin care se invocă că în acțiunile inculpaților nu sunt întrunite elementele infracțiunii, deoarece materialele cauzei penale nu ar conține probe care să dovedească vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate, nu și-au găsit confirmare, deoarece probele acumulate și examinate de instanța de apel au fost apreciate potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, instanța de apel stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând astfel în mod întemeiat și corect la concluzia că inculpații Oloi Andrei și Maslițchi Victor au comis infracțiunile statuate de art. 171 alin. (2) lit. c) și 172 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal menționează că judecând apelul procurorului și respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel instanța de apel corect ajungând la concluziile expuse la pct. 7 și 7.1 din prezenta decizie, stabilind că vinovăția inculpaților a fost dovedită pe deplin în baza probelor prezentate la cauza penală, iar încălcări de procedură sau încălcări ale drepturilor inculpaților nu au fost stabilite.

Mai mult decât atât, Colegiul penal reiterează că instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, așa cum propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, astfel încât invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

De asemenea instanța de recurs observă că, criticile formulate de apărare, menționate în pct. 8 din prezenta decizie, au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța de apel le-a dat o motivare exhaustivă, așa cum este indicat în pct. 7.1 din prezenta decizie, motivare pe care instanța de recurs o însușește și a cărei reiterare nu se mai impune.

Din considerentele menționate mai sus, Colegiul penal, constatând neîncadrarea celor invocate în recurs în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia inadmisibilității recursului declarat de către avocatul Dorel Țurcan în numele inculpaților la data de 11 octombrie 2019, ca fiind vădit neîntemeiat.

10.2 Cu referire la recursul declarat la 11 februarie 2020, Colegiul penal reține următoarele.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Art. 422 Cod de procedură penală prevede că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Din materialele cauzei, Colegiul penal constată că decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată public și înmănată inculpaților, cât și apărătorului acestora, la data de 09 octombrie 2019.

Prin urmare, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la data de 08 noiembrie 2019.

În aceste circumstanțe, este evident că avocatul Dorel Țurcan în numele inculpaților, care a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la data de 11 februarie 2020, nu s-a încadrat în termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, recursul fiind declarat peste termenul legal de 30 de zile.

Potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesuale penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens, art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia inadmisibilității recursului declarat de către avocatul Dorel Țurcan în numele inculpaților la data de 11 februarie 2020, din motiv că este declarat peste termen.

11. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Dorel Țurcan în numele inculpaților, împotriva deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui Oloi Andrei XXXXX și Maslițchi Victor XXXXX, cel declarat la 11 octombrie 2019 – ca fiind vădit neîntemeiat, iar cel declarat la 11 februarie 2020 – ca fiind depus peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **08 mai 2020**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Boico Victor

Țurcan Anatolie